

BARTIN ÜNİVERSİTESİ
FİKRÎ VE SINAÎ MÜLKİYET HAKLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Yükümlülükler

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönerge; Bartın Üniversitesi öğretim elemanlarının fikrî ve sınai mülkiyet haklarının belirlenmesi, korunması, paylaşılması, lisanslanması ve ticarileştirilmesi konularındaki çalışma usul ve esasları düzenler.

(2) Bu yönerge, Üniversiteden ücretlerinin tamamını veya bir kısmını veya herhangi bir ödeme alıp almadıklarına bakılmaksızın tam zamanlı çalışan öğretim üyeleri, misafir öğretim üyeleri, tam zamanlı ve yarı zamanlı görevliler ve çalışanlar, öğrenciler (ön lisans, lisans ve lisansüstü) ve araştırmacılar (doktora öncesi ve sonrası) tarafından gerçekleştirilen Üniversitedeki buluşları kapsar.

(3) Bu yönerge 10.01.2017 tarihinden itibaren yapılan ve yapılacak olan Fikri ve Sınai mülkiyet hakları başvurularını kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge; 10/1/2017 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununa, 6/11/1981 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa ve 24/4/2017 tarihli ve 30047 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönergede geçen;

a) Başvuru Sahibi: Fikri ürünlerin korunması için ilgili mercilere başvuru yapan ve Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının sahibi olan kişi/kişileri, kurum/kurumları,

b) Buluş: Teknoloji alanında belirli bir sorunun çözümüne ilişkin teknik özelliği olan herhangi bir özgün fikir ürünü ve/veya bilimsel, mühendislik, teknolojik ve tıbbi vs. Ar-Ge sonucu ortaya çıkan yeni bir cihaz, ürün, yöntem veya yöntemin üretilmesi, mevcut tekniğin bilinen durumuna katkıda bulunabilecek teknolojik geliştirmelerin tümünü:

aa) Eser: Fikri haklara konu olan, fikir ve sanat eserleri kanunu gereğince eser olarak kabul edilen ve sahibinin hususiyetini taşıyan, akademik yayınlar, bilimsel edebi kitaplar, makale, ders/konferans notları gibi ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri olarak sayılan her fikir ve sanat ürünleri.

bb) Hizmet Buluşları: Çalışanın, bir işletme veya kamu idaresinde yükümlü olduğu faaliyeti gereği gerçekleştirdiği ya da büyük ölçüde işletme veya kamu idaresinin deneyim ve çalışmalarına dayanarak, iş ilişkisi sırasında yaptığı ve bildirmekle yükümlü olduğu, bu bildirimlerin FMDK tarafından hizmet buluşu olarak kabul edildiği buluşlar.

cc) Serbest Buluşlar: Hizmet buluşlarının dışında kalan diğer buluşlar ya da Üniversitenin hak talep etmediği buluşlar.

- c) **Buluş Sahibi:** Üniversite bünyesinde ve dışında Ar-Ge dahil olmak üzere Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının oluşturulmasına katkıda bulunan kişi/kişileri,
- ç) **Çalışan:** Özel hukuk sözleşmesi veya benzeri bir hukuki ilişki gereğince başkasının hizmetinde olan ve bu hizmet ilişkisini işverenin gösterdiği belli bir işle ilgili olarak kişisel bir bağımlılık içinde ona karşı yerine getirmekle yükümlü olan kişiler ile kamu görevlilerini,
- d) **Fikrî ve Sınai Haklar:** Patentler, faydalı modeller, endüstriyel tasarımlar, ticaret markaları, hizmet markaları, ticaret unvanları, menşe adları ve mahreç işaretleri, internet alan adları, entegre devre topografyaları, telif hakları, veri tabanları, ölçme değerlendirme araçları, eğitim programları, bilgisayar tabanlı eğitim araçları, know-how, ticari sırlar, buluşlar, teknolojiler, geliştirmeler, malzemeler, bileşimler, üretim süreçleri, yöntemleri gibi sınai alandaki yeni yatırımlar ile bilimsel, edebi, sanatsal faaliyetler kapsamında insan düşüncesinin ve üretkenliğinin eseri olan özgün fikirler ve eserler dâhil olmak üzere telif hakları, tescilli veya tescilsiz tüm benzeri fikri ve sınai mülkiyet hakları, bu haklara istinaden yapılmış başvuru, yenileme ve uzatma hakları ile diğer ülkelerde eşdeğer veya aynı sonucu doğuracak nitelikte korumayı haiz haklarını,
- e) **FMDK:** Bartın Üniversitesi Rektörünün bir yıl süreyle görevlendirdiği; Fikrî ve Sınai Mülkiyet Değerlendirme Kurulunu,
- f) **İnovasyon:** Yeni veya önemli ölçüde değiştirilmiş ürün (mal/hizmet) ya da süreci; yeni bir pazarlama yönteminin veya iş uygulamalarında, işyeri organizasyonunda ya da dış ilişkilerde yeni bir örgütsel yöntemin uygulanmasını,
- g) **Know-How:** Belirli bir faaliyetin yürütülebilmesi için gerekli olan bilgi birikimini,
- ğ) **Lisanslama:** Fikrî veya sınai mülkiyet hakları kullanımının bedel karşılığında devredilmesini,
- h) **Marka:** Bir teşebbüsün mallarının veya hizmetlerinin diğer teşebbüslerin mallarından veya hizmetlerinden ayırt edilmesini sağlaması ve marka sahibine sağlanan korumanın konusunun açık ve kesin olarak anlaşılmasını sağlayabilecek şekilde ve sicilde gösterilebilir olması koşuluyla; kişi adları dâhil sözcükler, şekiller, renkler, harfler, sayılar, sesler ve malların veya ambalajlarının biçimi olmak üzere her tür işareti,
- ı) **Öğretim elemanı:** Bartın Üniversitesinde görevli öğretim elemanlarını,
- i) **Patent Koordinasyon Birimi:** Bartın Üniversitesi Proje ve Teknoloji Ofisi Genel Koordinatörlüğü alt birimi olan Patent Koordinasyon Birimini,
- j) **Patent Vekili:** Ulusal ve uluslararası patent, faydalı model, endüstriyel tasarım, marka başvurusu yapmaya yetkili, ulusal/uluslararası vekil belgesine sahip ve Patent Koordinasyon Birimi ile vekillik sözleşmesi yapmış gerçek ve/veya tüzel kişileri,
- k) **Patent:** Teknolojinin her alanındaki buluşlara; yeni olması, buluş basamağı içermesi ve sanayiye uygulanabilir olması koşuluyla ulusal patent ofisleri tarafından verilen yasal mülkiyet hakkını,
- l) **PTO:** Bartın Üniversitesi Proje ve Teknoloji Ofisi Genel Koordinatörlüğünü,
- m) **Rektör:** Bartın Üniversitesi Rektörünü,
- n) **Rektörlük:** Bartın Üniversitesi Rektörlüğünü,
- o) **Sözleşmeler:** Üniversitede ve/veya dışında buluş yapan kişilerle Patent Koordinasyon Biriminin belirlediği tüm hükümlerin yer aldığı belgeleri,
- ö) **Tasarım:** Ürünün tümü veya bir parçasının ya da üzerindeki süslemenin çizgi, şekil, biçim, renk, malzeme veya yüzey dokusu gibi özelliklerinden kaynaklanan görünümünü,

- p) **Teknoloji Ön Değerlendirme Formu:** Teknolojinin ticari değerini gösteren raporu,
- r) **Ticarileşme:** Fikrî ve sınai mülkiyet haklarının; devir, lisanslama, kuluçka merkezi, start up ve spin-off şirketi aracılığıyla veya herhangi bir şekilde kullanılması da dâhil olmak üzere ticari amaçlı tasarrufunu,
- s) **Üniversite:** Bartın Üniversitesini,
- ş) **Yatırım:** Belirli bir kaynağın veya değer, gelir sağlamak amacıyla kalıcı bir biçimde kullanılmasını ifade eder.

Üniversitenin Yükümlülükleri

MADDE 4 – (1) Üniversite; tüm fikrî ve sınai haklar konusundaki bildirimlerin alınması, yanıtlanması ve yürütülmesiyle ilgili işlemleri PTO aracılığıyla yapar.

(2) (Değişik: 21/04/2021 tarihli ve 2021/07-01 sayılı Senato Kararı) Üniversite, desteklenmesi FMDK tarafından kabul edilen ve Üniversite Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Fikri ve Sınai Hakların ulusal ve/veya uluslararası alanda korunması için resmi makamlara yapılan başvuruların harç ücretlerini, başvuruda vekil hizmeti alınması halinde vekillik masraflarını, patent araştırma/inceleme ve yıllık sicil yenileme ücretlerini de içermek üzere sürece ilişkin tüm masrafları Üniversitenin bütçesi ile karşılar.

Buluş Sahibinin Yükümlülükleri

MADDE 5 – (1) Bu yönerge kapsamındaki buluş sahipleri; fikrî ve sınai mülkiyete konu olabilecek bir fikir ürününü, Buluş Bildirim Formu'nu (EK-1) doldurarak en kısa sürede PTO'ya bildirmekle yükümlüdür. Söz konusu bildirim ayrıca elektronik ortamda da PTO'ya sunulması ve yapılabilecek patent başvurusuna temel teşkil etmesi gerekir. Buluş Bildirim Formu'nda belirtilen "buluşa katkı payı" yüzdelerinde buluşçuların anlaşmaları beklenmektedir, aksi takdirde, katkı payları FMDK tarafından belirlenir. Buluş Sahibi, patent başvurusunun tüm aşamalarında, patent tescilinden sonra ve buluşun ticarileşmesi sürecinde PTO'ya her türlü desteği sağlamayı kabul eder.

PTO'nun Yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) PTO, bildirim ulaştıktan sonra bildirim alındığını yazılı olarak 3 gün içinde ilgisine bildirir. Bildirimin ön değerlendirmesini yaparak düzeltme/değişiklik gerektirmeyen bildirimler için "Teknoloji Ön Değerlendirme Raporu"nu hazırlayarak FMDK'ya sunar. PTO; FMDK'dan gelen varsa buluş bildirimindeki düzeltme/değişiklik önerilerini, en geç 1 ay içinde bildirim sahibine iletir. Bildirim sahibi de 7 gün içinde düzeltme/değişiklik önerilerine cevap vermekle yükümlüdür.

FMDK'nın Yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) (Değişik: 21/04/2021 tarihli ve 2021/07-01 sayılı Senato Kararı) FMDK'nın yükümlülükleri şunlardır:

- a) Kurula gönderilen "Teknoloji Ön Değerlendirme Raporları"ni değerlendirerek konuyla ilgili kararını Patent Koordinasyon Birimine sunmak,
- b) Üniversitenin fikrî ve sınai haklarla ilgili politikalarını belirlemek,

- c) Fikrî ve sınai haklar kapsamındaki tüm fikir ürünlerini idari, hukuki ve ekonomik açıdan yönetmek,
- ç) Üniversite lehine korunan fikir ürünlerinin üçüncü kişiler tarafından izinsiz kullanımıyla oluşan hak ihlali durumlarında yapılacak işlemlerde karar vermeye aracılık etmek,
- d) Fikir ürünlerinin korunması için başvurunun hangi ülke/ülkelere yapılacağına kararını vermek,
- e) Konunun özelliğine ve belirlenmiş işletme politikalarına uygunluğuna göre bazı fikir ürünlerinin ticaret sırrı olarak saklanması ve açıklanmamasının kararını vermek,
- f) Bu yönergeye uygun olarak fikir ürünlerine ilişkin hak sahipliğinden doğan haklarla ilgili bedellerin belirlenmesi için Patent Koordinasyon Birimine başvurmak,
- g) Teknoloji transferi, üniversite-sanayi işbirliği sonucunda ortaya çıkan/çıkabilecek fikrî ve sınai haklar üzerindeki hak sahipliği konusunda gerekli kararları almak,
- ğ) Patent veya faydalı model belgelerine ilişkin yıllık ücretlerin yatırılması ile tasarımların ve markaların süresinde yenilenmesi kararlarını vermek ve uygulamak,
- h) Teknoloji Geliştirme Bölgesinde Üniversite öğretim elemanları tarafından üretilen bilgi sonucunda ortaya çıkan fikrî ve sınai mülkiyet hak sahipliği konusunda Patent Koordinasyon Birimine görüş bildirmek,
- ı) Patent Koordinasyon Birimi tarafından verilmiş kararları uygulamak,
- i) FSMH için ayrılacak yıllık bütçeyi belirlemek ve Rektörlük'e sunmak,
- j) Buluş sahipleri veya diğer kişi ve kuruluşlarla yapılacak FSMH konu sözleşmelere karar vermek,
- k) Fikrî ve sınai mülkiyet haklarının ticari değeriyle ilgili kararı vermek,
- l) Üniversitenin sınai mülkiyet üzerindeki hak sahipliğinden feragat etme ve buluş ve tasarımın, serbest buluş ve tasarım niteliği kazanması kararlarını vermek,
- m) Gerekli durumlarda teknoloji ön değerlendirme formunun güncellenmesini/yeniden hazırlanmasını talep etmek,
- n) Üniversitenin başvuru yapmayacağı ülkelerdeki fikrî ve sınai mülkiyete ilişkin haklarını, hak sahibinin talebine istinaden, ilgiliye devretme kararını vermek,
- o) Buluşun, tescil tarihinden sonraki 7 yıl içerisinde ticarileşmemesi durumunda Üniversitenin fikrî ve sınai mülkiyet üzerindeki hakkından vazgeçme kararını vermektir.

İKİNCİ BÖLÜM

FMDK'nın Oluşumu, İnceleme ve Karar

FMDK'nın Oluşumu

MADDE 8 – (1) FMDK, Bartın Üniversitesi Rektörlüğüne bağlıdır. FMDK 5 üyeden oluşur ve FMDK Başkanı, Patent Koordinasyon Birimi Sorumlusu olan öğretim üyesidir. Üyeler, Rektör tarafından 1 yıl süreyle görevlendirilir. Makam boşalması nedeniyle boşalan üyelik için Rektör tarafından yeniden görevlendirme yapılır. Süresi dolan üye, yeniden görevlendirilebilir.

(2) **(Değişik: 21/04/2021 tarihli ve 2021/07-01 sayılı Senato Kararı)** FMDK, Başkanın çağrısı üzerine salt çoğunlukla toplanır ve kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Oyların eşitliği durumunda FMDK Başkanı inisiyatif kullanarak son kararı verir. Başkan

tarafından Üniversite bünyesindeki konunun uzmanlarından gerekli hâllerde görüş istenebilir. FMDK kararları Üniversite Yönetim Kurulu onayına sunulur.

(3) FMDK'nın sekretaryasını PTO'da görevli Patent Koordinasyon Birimi idari personeli yürütür.

(4) İdari personelin yükümlülükleri:

- a) FMDK toplantı notlarının tutulmasını sağlamak,
- b) Alınan kararlar doğrultusunda yapılacak yazışma, iletişim kurma ve dokümantasyon işlerini yapmak,
- c) Hazırlanacak tutanakları ilgililere duyurmak,
- ç) Buluş yapan kişiler tarafından PTO'ya bildirilen Buluş Bildirim Formları'nı dosyalayarak formun korunmasını sağlamak ve patent vekillerine göndermek,
- d) Patent, faydalı model, endüstriyel tasarım, coğrafi işaret, entegre devre topografyası ve marka başvurularının yapılmasını sağlamak amacıyla patent ve marka vekili ile ilgili çalışmaları yapmak. Başvuru belgelerinin alınmasına kadar olan aşamaları takip etmek. Başvuru aşamalarındaki gelişmeleri takip ederek, bu aşamalardaki raporları FMDK'ya sunmak,
- e) Patent ve Marka Vekili ile temasa geçerek buluşa ilişkin ön araştırma yapmak, patent/faydalı model, marka, endüstriyel tasarım başvurusu/belgesine ilişkin yenileme, yıllık ücret dahil tüm sürece ait işlemlerin takip etmek ve ilgili yerlere bildirmek,
- f) Yukarıda belirtilen işlemlerle ilgili notları ve kayıtları PTO'da bulundurmak, tutmak, bunları dosyalamaktır.

İnceleme ve Karar

MADDE 9 – (1) (Değişik: 21/04/2021 tarihli ve 2021/07-01 sayılı Senato Kararı) PTO'ya buluş yapan kişiler tarafından Buluş Bildirim Formu doldurularak bildirimde bulunmuş tüm buluşlar, ön araştırma yapılması için, Bartın Üniversitesi ile vekil sözleşmesi yapmış patent vekiline gönderilir.

a) FMDK toplantısında buluşa ait patent ön araştırma raporu ve ticarileştirilme potansiyeli değerlendirildikten sonra, buluşun hizmet buluşu veya serbest buluş olduğuna ve buluş sahibinin Üniversite bütçesinden yararlanıp yararlanamayacağına karar verilir.

aa) Eğer buluş patentlenebilir ve ticarileştirilebilir ise, FMDK buluşun Üniversite bütçesinden yararlanabileceğine karar verebilir.

bb) Eğer buluş patentlenebilir, ancak ticarileştirilme potansiyeli zayıfsa, FMDK buluşun Üniversite bütçesinden yararlanamayacağına karar verebilir. Ancak, buluş sahibi buluşunu kendi imkanları ile patentlemek isterse, FMDK tarafından Bartın Üniversitesi ile vekil sözleşmesi yapmış patent vekiline yönlendirilebilir.

cc) Eğer ön araştırma raporuna göre buluş patentlenemez, ancak ticarileştirilme potansiyeli çok yüksekse, buluş sahibine buluşun serbest buluş olabileceği bildirilir.

b) PTO, FMDK karar ve değerlendirmelerini buluş sahibine yazılı olarak kararın alındığı tarihten itibaren en geç bir ay içinde bildirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Paylaşım Esasları

Paylaşım Esasları

MADDE 10 – (1) Buluşçunun yaptığı bir buluşa ve/veya geliştirmeye ilişkin Üniversitenin karar alması durumunda; Üniversite PTO aracılığıyla fikrî ve sınai hakların korunması konusundaki süreçler için gerekli çalışmaları yapar.

(2) (**Değişik: 21/04/2021 tarihli ve 2021/07-01 sayılı Senato Kararı**) Buluşla ve/veya geliştirmeye ilgili faaliyetler sonucu bir gelir elde edilmesi durumunda, vergiler dâhil tüm giderler düşüldükten sonra geriye kalan tutar; aşağıda belirtilen tablodaki oranlarda paylaşılır.

Tablo 1: Gelir Paylaşım Oranları

Kümülatif Gelir Miktarı (TL)	Araştırmacı (lar) nın Net Gelir'den Aldığı Pay (%)	Üniversite'nin Net Gelir'den Aldığı Pay (%)
0 - 75.000	90	10
75.001 – 250.000	80	20
250.001 – 500.000	70	30
500.001 – 1.000.000	60	40
1.000.001 ve üzeri	50	50

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

GEÇİCİ MADDE – 1

10/1/2017 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu’ndan bu yönerge yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış başvurular için de bu yönerge hükümleri geçerli olduğundan, başvuru ve buluş sahipleri yönerge yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 ay içerisinde buluş başvuru formunu PTO’ya sunmakla yükümlüdür. Buluş sahibinin bildirimde bulunmaması sebebiyle Üniversite’nin uğrayacağı her türlü hak kaybı ve zarardan buluş sahibi sorumludur.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Yönerge 02/05/2019 tarih ve 2019/07-03 sayılı Senato Kararı ile kabul edilerek yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Rektör yürütür.